

Terms and Conditions

The Library provides access to digitized documents strictly for noncommercial educational, research and private purposes and makes no warranty with regard to their use for other purposes. Some of our collections are protected by copyright. Publication and/or broadcast in any form (including electronic) requires prior written permission from the Library.

Each copy of any part of this document must contain there Terms and Conditions. With the usage of the library's online system to access or download a digitized document you accept there Terms and Conditions.

Reproductions of material on the web site may not be made for or donated to other repositories, nor may be further reproduced without written permission from the Library

For reproduction requests and permissions, please contact us. If citing materials, please give proper attribution of the source.

Imprint:

Director: Mag. Renate Plöchl

Deputy director: Mag. Julian Sagmeister

Owner of medium: Oberösterreichische Landesbibliothek

Publisher: Oberösterreichische Landesbibliothek, 4021 Linz, Schillerplatz 2

Contact:

Email: [landesbibliothek\(at\)ooe.gv.at](mailto:landesbibliothek(at)ooe.gv.at)

Telephone: +43(732) 7720-53100

LIBER

Nostris præsertim oratoribus: quia hoc fortasse græcis imponi posset: qui ocio abundant: vt omnia complecti possint. **V**rbis ac vitæ: rempublicam & priuatam iunuit. Nihil vt his putem licere neficere. id est vt existimem necessarium esse oratorem omnia scire. **S**uscipere ad studium. **P**olliceri. professione. **V**t omni de re. ergo si officium oratoris est omni de re: quæcumq; proposita sit ornare copioseq; differere: sequitur oportere eum omnium rerum habere scientiam. **S**ed quia non dubito: quãuis videatur hoc esse oratoris officium: vt dixi. **T**amen quia video **G**ræcos qui ocio abundant: non alii negociis occupati: sicut **R**omani. vt possent suū omne tempus in studiis litterarum consumere: noluisse tamen oratorem omnia complecti sed a cæteris artibus separasse hanc dicendi rationem: quæ in forensibus disceptationibus iudiciorum & deliberationum versat: & hoc vnum genus oratori reliquisse. **E**go quoq; in his libris amplectar: quæ ad hanc partem pertinere putauerunt. **H**oc immensum: magnitudine. **I**n infinitum numero: **S**ed etiam ocio. contra illud in tanta occupatione urbis ac vitæ. **N**eq; in vniuerso genere singulos. ac si diceret vniuersos omnes artes consequi potuisse: sed singulos certe vniuersas artes non fuisse complexos. **A** cæteris dictionibus scilicet pbyis & moralibus. **I**udiciorum aut deliberationum: videtur duo tantum genera causarum innuere: sed tamen altius intues: tria genera fuisse complexum inueniet. **N**am demonstratiuum genus de quo tacuisse videtur hoc loco sub iudiciali continetur. **E**st autem genus iudiciale quod in controuersia positum habet in se accusationem aut petitionem cum defensione. **D**emonstratiuum vero quod attribuitur in alicuius certæ personæ laudem vel vituperationem: sed aliquæ accusare non possumus: quin eundem vituperemus: nec defendere quæ non laudem. **A**pparet ergo sub iudiciali recte gen^o quoq; demonstratiuum intelligi. **R**epetamq; non ab incunabilis id est repetam non quæ a prima ætate didici aut etiam tradidi: sed quæ intelligo in disputationibus nostrorum hominum eloquentissimorum esse versata. **E**t hic facit auditorē attentum: quia dicit se non vsitata: sed noua de arte oratoria præcepta traditurum. **Q**uendam ordinem præceptorum vt dicam tria esse genera causarum demonstratiuum: deliberatiuum & iudiciale. **D**einde quæ esse partes integrales rhetorice facultatis: inuentionem. dispositionem. elocutionem: memoriam & pronunciationem. **P**ostea inuentionis partes esse. **E**xordium: **N**arrationem. **D**iuisionem. **C**onfirmationem. **C**onfutationem. **C**onclusionem. & reliqua per ordinem digerere. **H**oc non fuit propositum meum. **I**n nostrorum hominum: vt **C**rassi aut **A**nthonii. **S**ed quoniam illa pateant in promptuq; sint omnibus: ac si diceret nemo est qui nesciat tria esse genera causarum quinque partes Rhetorice facultatis: deinde inuentionem diuidi in partes instrumenti. **A**ut ornatius explicari aut planius exprimi: propria aduerbia verbis reddit & recte: nam aduerbia sunt quasi verborum epitheta. **E**xplicare est proprie extendere & explanare: **E**xprimere est pene rei ipsius imaginem describere. **V**t eorum auctoritatem. videlicet **C**rassi & **A**nthonii. **A**men

nostris præsertim oratoribus: in hac tanta occupatione urbis ac vitæ: nihil vt his putem licere nescire quancq; vis oratoris professioq; ipsa bene dicendi hoc suscipere ac polliceri videatur: vt oī de re: quæcumq; res sit proposita: ornate ab eo copioseq; dicatur. **S**ed quia non dubito: quin hoc plebisq; imensum infinitumq; videat: & q; grecos homines non solum ingenio & doctrina: sed etiam ocio studioq; abundantes partionē quandā artium fecisse video: neq; i vniuerso genere singulos elaborasse: sed seposuisse a cæteris dictionibus eam partē dicendi: quæ in forensibus disceptationibus iudiciorum: aut deliberationum versaretur: & id vnum genus oratori reliquisse. **N**on complectar in his libris amplius: quæ qd huic generi re quæ sita: & multum disputata: summorum hominum prope consensu est tributum. **R**epetamq; non ab incunabilis nostræ veteris puerilisq; doctrinæ quendam ordinem præceptorum: sed ea quæ quondam accæpi in nostrorum hominum eloquentissimorum: & omni dignitate principum disputationibus esse versata. **N**on q; illa contemnā: quæ greci dicendi artifices & doctores relinquerunt. **S**ed quoniam illa pateant: in promptuq; sint oibus neq; ea in terprætatione mea aut ornatius explicari: aut planius exprimi possint. **D**abis hanc veniā mi frater vt opinor: vt eorū quibus sūma dicēdi laus a nrīs hoibus concessa est: auctoritatē græcis añponam